

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii	SERVICII DE BAZA, INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR
Codul măsurii	M4 / 6B
Tipul măsurii	X INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. DESCRIEREA **GENERALĂ** A **MĂSURII**

Conform analizei **SWOT**, **teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM"** este caracterizat prin populație în curs de îmbătrânire și puternică tendință de emigrare, în special a tinerilor. Dezvoltarea economică și socială durabilă a teritoriului **LEADER "SAMUS POROLISSUM"** este indispensabilă legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale și serviciilor de bază existente. Investițiile efectuate în teritoriul **LEADER "SAMUS POROLISSUM"** vor duce la sau vor susține dezvoltarea sustenabilă a mediului socio-economic pentru a inversa tendințele spre un declin social și economic negativ și depopularea teritoriului.

Această măsură vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, combaterea excluziunii sociale, integrarea minorităților precum. Măsura va contribui la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor satelor din teritoriu prin furnizarea oportună și prin accesibilizarea serviciilor de asistență socială.

Inovare. Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele: îmbunătățirea și accesibilizarea serviciilor locale de asistență socială în teritoriul **LEADER "SAMUS POROLISSUM"**; Introducerea, dezvoltarea unităților de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu; Dotarea clădirilor multifuncționale cu sisteme care utilizează energie regenerabilă.

Protecția mediului: Prin această măsură se vor sprijini proiecte cu un impact cât mai scăzut asupra mediului înconjurător (un aspect important fiind limitarea materialelor informative și încurajarea utilizării de materiale reciclate pentru producerea acestora).

Este îndeplinit astfel CS 4.5. Contribuția măsurilor din cadrul SDL la obiectivele transversale (3 puncte).

Obiective de dezvoltare rurală

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivul specific local **al măsurii**

1. **Îmbunătățirea micii infrastructuri de bază din teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM" și conservarea patrimoniului cultural**

2. **Promovarea incluziunii sociale în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM"**

Măsura contribuie la prioritatea P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B - Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Complementaritatea cu alte **măsuri** din SDL:

Măsura "SERVICII DE BAZA, INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR" este complementară cu Măsura "COOPERARE", beneficiarii direcți ai măsurii "SERVICII DE BAZA, INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR" pot fi beneficiarii direcți ai Măsurii "COOPERARE".

SINERGIA CU ALTE MĂSURI DIN SDL: Măsura "SERVICII DE BAZA, INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR" este sinergică cu măsura "CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE", care împreună contribuie la realizarea Priorității 6 din SDL: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Este îndeplinit astfel CS 4.1. Sinergia dintre măsurile propuse în SDL (5 puncte), în SDL sunt incluse cel puțin două măsuri care contribuie la aceeași prioritate.

3. VALOAREA ADĂUGATĂ A MĂSURII

Identitatea culturală a satelor din teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM" reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers. Pentru a păstra nealterată moștenirea rurală și identitatea națională și pentru a le valorifica pe post de instrument de dezvoltare economică locală, prin această măsură vor fi sprijinite acțiuni de protejare a patrimoniului cultural de interes local, clădiri și monumente de patrimoniu reprezentative pentru patrimoniul cultural local, inclusiv așezăminte monahale.

În plus, determinarea identității socio-culturale necesită luarea în considerare a unor factori cum ar fi educația și accesul la cultură. Astfel, o componentă importantă a vieții sociale este și cea culturală, domeniu care poate contribui la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără.

Investițiile realizate prin această măsură ar trebui să conducă la sau să sprijine dezvoltarea durabilă a mediului socio-economic, cu scopul de a atenua tendințele de declin economic și social negativ, precum și depopulare a teritoriului LEADER "SAMUS POROLISSUM".

Diversificarea activităților din teritoriu: înființarea și funcționarea infrastructurilor sociale va duce automat la nevoia de anumite bunuri și servicii pentru ele. Furnizarea acestora de la nivel local este un element de valoare adăugată care nu trebuie ignorat. Mai mult, în cazul în care infrastructurile sociale dezvoltă o activitate lucrativă din punct de vedere economic, acestea vor funcționa ca un catalizator local pentru alte afaceri situate mai sus sau mai jos pe lanțul valoric.

Dezvoltarea unui teritoriu cu o identitate locală mai omogenă și puternică: prin favorizarea incluziunii sociale, grupurile cultural-etnice care alcătuiesc teritoriul vor interacționa și colabora (astfel lucrând pe lucrurile pe care le au în comun), întărindu-se ideea de o singură comunitate și de identitate locală.

4. TRIMITERI LA ALTE ACTE LEGISLATIVE

R (UE) nr. 1407/2013, R(UE) nr. 1303/2013, R (UE) nr. 480/2014, R (UE) nr. 808/2014, Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 422/2001, cu modificările și completările ulterioare, HG nr 26/2000, Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, Legea nr. 219/2015, OG nr. 68/2003, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 539/2005, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 268/2007, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 1113/2014, HG nr. 118/2014, HG nr. 18/2015, HG nr. 383/2015, HG nr. 867/2015.

5. BENEFICIARI DIRECTI/ INDIRECTI (GRUP ŢINTĂ)

Pentru **PROIECTE DE INVESTIȚII ÎN SERVICII DE BAZĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR:**

Beneficiari direcți: Comunele partenere GAL "SAMUS POROLISSUM" și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare, ONG-uri.

Beneficiari indirecți: locuitorii teritoriului LEADER "SAMUS POROLISSUM" inclusiv locuitorii aparținând minoritățile locale, turiști care vizitează teritoriul.

Pentru **PROIECTE DE INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA SOCIALĂ ȘI INTEGRAREA MINORITĂȚILOR LOCALE (ÎN SPECIAL MINORITATEA ROMĂ):**

Beneficiari direcți: Comunele partenere GAL "SAMUS POROLISSUM" și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare, ONG-uri furnizori de servicii sociale, Asociația GAL SAMUS POROLISSUM, pentru investiții în infrastructura socială în situația în care, în urma lansării primului apel de selecție, nu se depun proiecte.

Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale.

Beneficiari indirecți: persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice, victimele violenței în familie, persoanele fără adăpost, bolnavi cronici în fază terminală, persoanele cu diferite adicții (consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.), victimele traficului de persoane, persoanele private de libertate, persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune, persoanele cu afecțiuni psihice, persoanele din comunități izolate, șomeri de lungă durată, aparținătorii beneficiarilor, tineri în dificultate, Victimele violenței în familie și agresori, alte persoane aflate în situații de nevoie, persoane aparținând minorităților locale (în special minoritatea romă), Copii de etnie romă și familiile acestora.

Este îndeplinit astfel **CS 3.1 (5 puncte)**. SDL prevede cel puțin o măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială.

Este îndeplinit astfel **CS 3.2 (5 puncte)**. SDL prevede cel puțin o măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale (în special minoritatea romă).

6. TIP DE SPRIJIN

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45(4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013

7. TIPURI DE ACȚIUNI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin în special pentru:

I. **PROIECTE DE INVESTIȚII ÎN SERVICII DE BAZĂ ȘI REÎNNOIREA SATELOR**

a. elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a UAT-urilor din teritoriu și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

b. investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

c. investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

d. investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

e. studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

f. investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.

II. PROIECTE DE INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA SOCIALĂ ȘI INTEGRAREA MINORITĂȚILOR LOCALE (ÎN SPECIAL MINORITATEA ROMĂ)

a. investiții în servicii sociale fără cazare definite potrivit HOTĂRÂRII DE GUVERN Nr. 867/2015 din 14 octombrie 2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale etc. Prin aceste proiecte nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial.

b. Conservarea patrimoniului imaterial al minorității rome, cum ar fi muzica, folclorul, etnologia.

c. Înființare/dotare de centre multifuncționale de incluziune social destinate minorității rome. Acestea trebuie să permită derularea de activități variate din domeniul serviciilor sociale: educație, integrare, centru de zi, cantină socială, fermă socială, centru de consiliere, centru de tip „respiro”, unitate de învățământ de tipul „a doua șansă”, centru de formare profesională continuă

În elaborarea proiectului, solicitantul trebuie să aibă în vedere evitarea segregării. Pentru aceasta, pot fi luate în considerare următoarele criterii care pot conduce la identificarea comunităților segregate, aflate în sărăcie:

– așezare aflată la o distanță apreciabilă de restul așezărilor, distanță care este greu de acoperit din cauza calității proaste a drumurilor, a lipsei mijloacelor de transport sau din cauza altor factori care pot îngreuna deplasarea în anumite condiții, de exemplu drumuri impracticabile atunci când condițiile meteo sunt nefavorabile (ploaie, ninsoare), așezări despărțite printr-o graniță naturală (râu, deal) sau de alte “granițe” (de genul căilor ferate) care se constituie un pericol;

– lipsa utilităților de bază (apă, canal, electricitate);

– lipsa, calitatea necorespunzătoare a mijloacelor de transport sau distanța mare (neacoperită de mijloace de transport) până la unități de infrastructură socială (școli, unități medicale); existența unei infrastructuri segregate (de ex. școli sau clase în care învață numai copiii romi) în condițiile în care structura populației nu justifică acest lucru;

– calitatea foarte proastă a locuințelor (locuințe insalubre, nesigure, densitate mare);

– preponderența unei anumite etnii (în special a romilor);

– așezări informale (locuitorii nu dețin acte de proprietate);

– așezări situate într-un teritoriu neadecvat locuirii (pe malul râurilor, sub liniile de înaltă tensiune, lângă gropi de gunoier, etc);

– clasificarea (percepția) așezării ca fiind o așezare segregată de către populația majoritară, de către membrii comunității segregate sau de către autoritățile publice locale;

8. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

– Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

– Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM";
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

9. CRITERII DE **SELECȚIE**

- Proiecte de investiții pentru integrarea minorităților locale (în special a minorității rome)
 - Proiecte de investiții în infrastructura socială.
 - Principiul potențialului turistic, în sensul prioritizării proiectelor în localitățile rurale cu potențial de dezvoltare turistic;
 - Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale desfășurate.
 - **Întreținerea și asigurarea funcționării centrului de zi în parteneriat (de ex. cu alte comune, ONG-uri);**
 - **Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;**
 - **Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;**
 - **Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară**
- Principiile de selecție vor fi suplimentar detaliate în ghidul solicitantului elaborat de GAL și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

10. SUME (APLICABILE) ȘI RATA SPRIJINULUI

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri și nu va depăși 50.000 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi de max. 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri și care vizează infrastructura socială și nu va depăși 50.000 euro pentru proiecte de depuse de un singur solicitant, și 100.000 euro pentru proiecte depuse de ADI-uri. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

11. INDICATORI DE MONITORIZARE

Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite